

Care Farming in Germany

Winfried Schäfer

Elinikäisen
oppimisen
toimintaohjelma

In which areas are research and innovation most needed in organic farming?

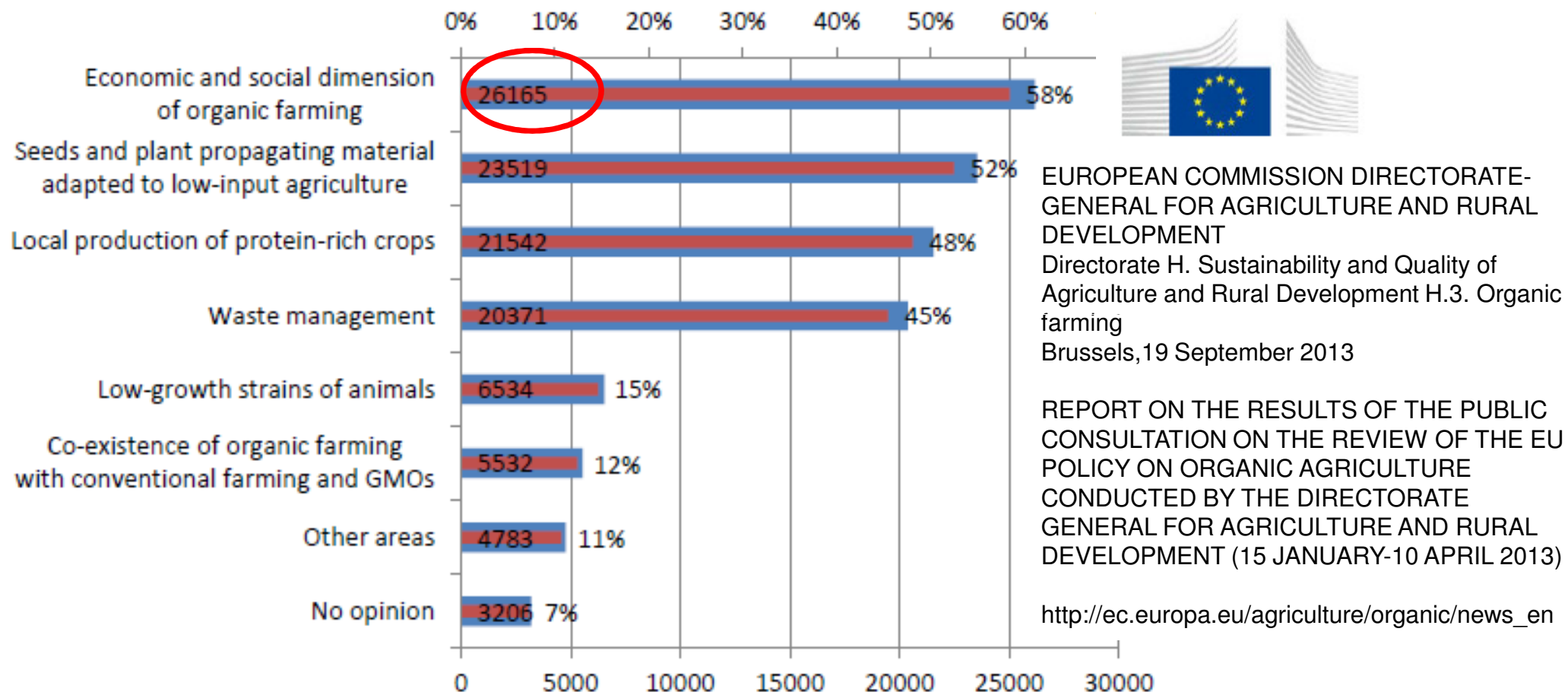

Figure 135 Percentage share of replies on most needed areas of research and innovation in the organic food and farming sector

Friedrich von Bodelschwingh

1831 –1910, Bielefeld-Bethel oli merkittävä saksalainen diakonian edistäjä.

Bodelschwingh syntyi aatelisperheeseen Tecklenburgissa Westfalenissa ja vietti nuoruutensa Berliinissä isän ollessa keisarin korkea virkamies. Hän päätyi Baseliin opiskelemaan papiksi jatkaen opintoja myöhemmin Berliinissä ja Erfurtissa. Hän näki sosiaalista hätää ja kurjuutta, mikä sai hänet vuonna 1858 ryhtymään papiksi Pariisin Montmartren saksalaisten siirtotyöläisten parissa. Vaimonsa sairastuttua Bodelschwingh siirtyi vuonna 1864 Westfalin Dellvigin seurakunnan papiksi. Hän toimi siellä kahdeksan vuotta.

Eräs Suomeen ja Ruotsiinkin Kaupunkilähetysten työmuodoiksi Murukokoelma-nimellä (die Brockensammlung) kulkeutunut Bielefeldin toimintapa oli 'murujen' talot, joihin toimitettiin käytettyä tavaraa kunnostettavaksi ja kierrätettäväksi edelleen. Sama toiminta on vielä nykyisinkin Bielefeldissä käynnissä ja perustuu Joh. 6:12: "Kerätkää tähteeksi jääneet palaset, ettei mitään menisi hukkaan." Samoin asuntola- ja työsiirtolatoimintojen idea tuli Suomeen vuonna 1908 Helsingin Kaupunkilähetyksen johtajan B. H. Päivänsalon tutustuttua niihin Bielefeldissä.

http://fi.wikipedia.org/wiki/Friedrich_von_Bodelschwingh

Poika Friedrich von Bodelschwingh 1877-1946

Bethelin von Bodelschwingh -säätiot ovat vielä aktiivisia. Ne tukevat yli 14,000 ihmistä erityisryhmien sairaaloissa, kodeissa, kouluissa, lastentarhoissa ryhmäasunnoissa, työpajoissa ja kaupoissa.

Deutsche
Arbeitsgemeinschaft
Soziale Landwirtschaft

Dr. Thomas van Elsen, saksalainen asiantuntija

13. Rundbrief

Soziale Landwirtschaft

August 2013

www.soziale-landwirtschaft.de

Herausgegeben und zusammengestellt von:

Thomas van Elsen, Thomas.vanElsen@petrarca.info, Tel. 05542-981655
Alfons Limbrunner, alfons.limbrunner@wsb.de, Tel. 09131-24877

PETRARCA – Europäische Akademie für Landschaftskultur gem. e.V.
c/o Universität Kassel, FÖL Nordbahnhofstr. 1a, 37213 Witzenhausen
Fax 05542-981670
www.petrarca.info

Alfons Limbrunner /
Thomas van Elsen (Hrsg.)
Boden unter den Füßen
Grüne Sozialarbeit –
Soziale Landwirtschaft –
Social Farming
2013, 180 Seiten
broschiert
€ 24,95
ISBN 978-3-7799-2879-9

Die Verbindung Sozialer Arbeit mit Land-, Garten- und Waldbau ist ein wirkungs- und sinnvoller Ansatz für soziale, pädagogische und therapeutische Zielsetzungen. Für die unterschiedlichsten Menschen kann diese Kombination mehr sein als nur die Arbeit mit der Erde, den Pflanzen und Tieren. Sie können damit, im übertragenen und wortwörtlichen Sinn, wieder Boden unter ihren Füßen gewinnen und Anschluss an das finden, was ihre und unser aller Existenz trägt. Das Buch bietet einen ersten, umfassenden und zielgruppenübergreifenden Überblick über einen alten, neu entdeckten Lebens-, Arbeits- und Kulturimpuls, der zugleich ein zeitgemäßer Beitrag angewandter Nachhaltigkeit ist. Es wendet sich an soziale und grüne Berufe.

Kirjan nimi suomennettuna:

“Maata jalkojen alla”.

Sosiaalityön ja maa-, puutarha- ja metsätaloustyön yhdistäminen on vaikuttava ja mielekäs lähestymistapa sosiaalisten, pedagogisten ja terapeuttien tavoitteiden saavuttamiseksi. Kirja on suunnattu sosiaalisen ja vihreän alan ammattilaisille.

Dies ist das vorläufige Programm:

14:30

Soziale Landwirtschaft in Deutschland
Definition und Überblick — Petrarca e.V.

15:00

Aspekte Sozialer Landwirtschaft
Kurzreferate aus Betrieben und Initiativen

16:00-16:30 Kaffeepause

16:30

Soziale Landwirtschaft — ein Weg zur Inklusion behinderter Menschen?
Impulsreferat der Lebenshilfe Braunschweig e.V.

16:45 Workshops:

Mehrwert einer inklusiven Sozialen Landwirtschaft für die Gesellschaft

Betreuung und Coaching in der Sozialen Landwirtschaft

Finanzierungsmodelle

17:30– 18:00

Ergebnisse der Workshops

18:00– 18:30

Abschlussdiskussion:
Brauchen wir ein regionales Netzwerk für Soziale Landwirtschaft zwischen Harz und Heide?

Lukuisat sosiaali- terapeuttiset toimijat etsivät yhteistyötä maatalouden kanssa

RUNDER TISCH „GEMEINSAM IN BRAUNSCHWEIG“

- wir vertreten Selbsthilfe-Organisationen für Menschen mit geistigen und mehrfachen Behinderungen in Braunschweig
- wir sind ein Forum für die vielfältigen Bedürfnisse von Menschen mit Behinderungen in Braunschweig
- wir werben für die Inklusion von Menschen mit Behinderungen in alle Bereiche des täglichen Lebens

KONTAKT FÜR DIE ANMELDUNG:
FELDMANN@SOZIALES.INBRAUNSCHWEIG.ORG

Soziale Landwirtschaft
Element inklusiver Beschäftigung für
behinderte Menschen?

EINLADUNG

ZU VORTRAG
UND WORKSHOP

25. Januar 2012

14:30 - 18.30

Akademie im Klosterforum
Theologisches Zentrum
Alter Zeughof 1
38100 Braunschweig

Foto: www.soziale-landwirtschaft.de

www.gemeinsam.inbraunschweig.org

LEBENS HILFE
Braunschweig

Mitglieder des Fachbeirates des

SAB Staufen Arbeits- und Beschäftigungsförderung gGmbH Programm 16.10.2013

2. Netzwerktreffen Soziale Landwirtschaft Baden Württemberg

Myös kirkot osallistuvat sosiaaliseen maatalouteen

09:30 Uhr	Begrüßung Reiner Schumacher, Erlacher Höhe
09:40 Uhr	Hofführung / Vorstellung Erlacher Höhe
10:45 Uhr	Vorstellung und gegenseitiges Kennenlernen der Teilnehmer Offene Diskussion (beim Kaffeetrinken) Moderation: Anja Kirchner, Bioland
12:30 Uhr	Mittagspause
13:30 Uhr	Erfahrungsbericht: Aufbau Netzwerk Soziale Landwirtschaft in Bayern – Chancen und Herausforderungen eines Netzwerks Christoph Reichert
14:00 Uhr	Fragen und Diskussion an und mit Christoph Reichert
14:30 Uhr	Definition einer möglichen Organisations-Struktur, Festlegung der weiteren Vorgehensweise Moderation: Marianne Hertle, ARBEG gGmbH Reiner Schumacher, Erlacher Höhe
16:00 Uhr	Verabschiedung / Ende der Veranstaltung

- DER PARITÄTISCHE Baden Württemberg,
- Diakonisches Werk des evangelischen Kirchenbezirkes Göppingen
- Katholische Dekanatsverband Göppingen-Geislingen.

Agrigent - ein Projekt der Staufen Arbeits- und Beschäftigungsförderung gGmbH Göppingen, wird durchgeführt mit finanzieller Unterstützung von:

Kartano Rheinau, Fintan-säätiö

**Projekt
Fintan**

**Fintan
Betriebe**

**Laden Café
Galerie**

**Fintan
Partner**

**Produkte
Leistungen**

Publikationen

**Kontakt
Freundeskreis**

STIFTUNG
FINTAN

- Sativa luomusiemenlisäys ja jalostus
- Sosiaaliterapia Fintan
- Proteus taidetyöpaja
- Fintan fünf -yhdistys:
tutkimus ja tuotekehitys, terapiat, palvelut ja viestintä
- Mehiläishoitoyritys

Lähde: www.fintan.ch

Kartano Rheinau, Fintan-säätiö

- Zürichin Kantonin hallinto päätti 1997 vuokrata Rheinaun luostarin kartanon Fintan-säätiölle. Kartano oli sitä ennen ollut psykiatrisen klinikan käytössä.
- Paikallisten viljelijöiden yhdistys vastusti päätöstä antaa 130 ha parasta viljelymaata ja Chorbin viinitarhan hoito antroposofeille, jotka halusivat viljellä biodynaamisesti ja työskennellä kehitysvammaisten ihmisten kanssa.
- 12 vuotta myöhemmin kartanon yhteisössä työskentelee 100 ihmistä, joista 40 kuuluu erityisryhmiin. Tilalla viljellään 50 eri kasvilajia. Tilalla suoritetaan myös FiBL:n ja Reckenholzin (Sveitsin MTT) tutkimuslaitosten kokeita.
- Paikallisten viljelijöiden yhdistys ja Fintan-säätiö ovat sittemmin ryhtyneet yhteistyöhön. Luostarin rakennukset muutettiin musiikkitaloksi ja perustettiin ravintola.
- Ammattikoulu Bülach ja koulupiiri Marthalen järjestävät Fintan-säätiön kanssa harjoittelutyöpaikkoja maatilalla: aamupäivällä pidetään opetusta koulussa, iltapäivällä tehdään työtä navetassa, pellolla, siementuotannossa tai pakkaamossa. Kaikki koululaiset löysivät sen jälkeen jatkotyötä.
- Siemenlisäysyritys Sativa sai 2009 Bio Suisse:n innovaatiopalkinnon jalostetusta erikoissokerimaissistaan: maissin siemenet voidaan kylvää uudestaan. Sativan asiakkaita ovat koko Sveitsi, Saksa ja Ranska. Myös Fintanin viinit ovat saaneet palkintoja.

Lähde, Tages-Anzeiger, 25. März 2010, Susanne Anderegg

Martin Ott

- Kaupunkilainen (Zürich)
- Peruskoulunopettaja
- Perusti Bäretswil sosialiterapeuttisen maatilan
- Kunnan hallituksen jäsen
- Kantonin hallituksen jäsen
- Fintan-projektin perustajajäsen
- Vuokraa ja viljelee Rheinaun kartanon maatilaa
- FiBL:n johtokunnan puheenjohtaja
- Lehmätutkija

Oppikirja «Kühe verstehen» (Ymmärrä lehmää). Tietenkin hänen lehmillään on sarvet.

Kuva: Imre Mesterhazy

<http://www.zol.ch/bezirk-hinwil/baeretswil/Martin-Ott-Milchbauer-und-Sozialtherapeut/story/31498506>

Yhteistyö Unterlengenhardt kylässä

MAATILA ULMENHOF
12 ha peltoa, lypsykarjaa,
juustola, tilakauppa

PUUTARHA

BURGHALDE HOITOKOTI

PARACELSUS-SAIRAALA
Sisätautien klinikka
65 vuodepaikkaa

<http://www.ulmenhof-unterlengenhardt.de/index.php/landwirtschaft/besonderheiten>

www.burghalde.de

www.paracelsus-stiftung.de

Auenhof Bauschlott: viranomaiset tukevat sosiaalista maataloutta yhdessä säätiöiden ja yhdistysten kanssa

Home | Werkstätten | Wohngruppen | Kontakt | Impressum |

Organisationsstruktur
Leitbild
Neuigkeiten
Förder- & Sponsoren

Wir vom Auenhof heißen Sie herzlich...

Der Auenhof liegt etwa 9 km nördlich von Pforzheim am Ortsrand von Neulingen-Bauschlott in Richtung Ölbronn.

Wir bieten vollstationäres Wohnen, Trainingswohnen sowie ambulant betreutes Wohnen für Menschen mit kognitiver Beeinträchtigung an. Die anerkannte Werkstatt für Menschen mit Behinderung (WfbM) bietet Arbeitsplätze in unterschiedlichen internen Werkstätten, sowie die Betreuung auf Außenarbeitsplätzen an. Teil der WfbM ist ein Berufsbildungsbereich sowie ein Förder- und Betreuungsbereich.

Die Auenhof Wohnen und Arbeiten gemeinnützige GmbH befindet sich in 100 % Trägerschaft des Vereins Auenhof, Sozialtherapeutische Gemeinschaft e.V.

Tukijat

- Landeswohlfahrtsverband Baden
- Software AG Stiftung
- Verein für ein Anthroposophisches Heilwesen e.V.
- Eltern, Freunde und Förderer
- Burghalde, Heil- und Erziehungsinstitut für seelenpflegebedürftige Kinder, Unterlengenhardt e.V.
- Bundesministerium für Arbeit
- Regierungspräsidium Karlsruhe
- Landesarbeitsamt Stuttgart
- Aktion Mensch
- Stiftung Wohnhilfe

Jäsenyydet:

DPWW

(Deutscher Paritätischer Wohlfahrtsverband)

Anthroposophische Heilpädagogik, Sozialtherapie und soziale Arbeit e.V.

Lähde:

<http://www.auenhof.org/index.php?id=107>

Wir, die Hofgemeinschaft Weide-Hardebek, mit unseren 3 biologisch-dynamisch geführten Höfen betreiben auf 150 ha Land Ackerbau, Viehzucht und Gartenbau

HOFINDIVIDUALITÄT

in sich geschlossener Betriebskreislauf

Fruchtfolge

Biologisch-Dynamische Präparate

Kompostwirtschaft

Lähde: www.weide-hardebek.de

Tilayhteisö Weide-Hardebek

Toimitusjohtajat:

Hartwig Ehlers, Ulrike Laubach, Hans Weber

Jäsenyydet:

- Deutsches Rotes Kreuz Landesverband Schleswig- Holstein e.V.
- Verband für anthroposophische Heilpädagogik, Sozialtherapie und soziale Arbeit e.V.
- Freie ländliche Initiativen "Die HÖFE"

YK:n vammaisten ihmisoikeuksia koskeva yleissopimus?

”Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto **Valvira linjaa valvontaohjelmissaan, että erityisryhmien asunnot tulee sijoittaa taajamiin.**

Erityisryhmiä ovat päihde- ja mielenterveyskuntoutujat, palveluasumista tarvitsevat vammaiset henkilöt, kehitysvammaiset henkilöt, palveluasumista tarvitsevat vanhukset ja myös lapset.

Aiemmin erityisryhmien asuminen keskitettiin usein laitoksiin kauas kaikesta, poissa silmistä poissa mielestä -periaatteella. Eristävät keskittymät halutaan nyt jättää menneisyyteen.

Valtioneuvosto teki vuonna 2010 periaatepäätöksen kehitysvammaisten laitoshoidon purkamisesta. Heidät halutaan tavallisiin asuntoihin, normaalin elämän keskelle.

”Tavoitteena on, että yksiköitä ei sijoiteta kauas keskuspaikoista, koska palvelut ovat tänä päivänä keskuksissa.”

Valviran valvontaohjelmat on laadittu koskemaan sekä julkista että yksityistä toimintaa.

Käytännössä luvanvaraiselle toiminnalle asetetut velvoitteet koskevat yksityisiä palveluja, sillä kuntien ei tarvitse lupia hakea.

Kehittämispäällikkö Päivi Nurmi-Koikkalainen Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselta kertoo, että ajatus siitä, että maaseudun rauha olisi erityisryhmille hyväksi, on vanhentunut.”

Lähde: Paula Liesmäki: Lait ja suositukset ohjaavat erityisryhmät taajamiin. Maaseudun Tulevaisuus 6.9.2013, sivu 5

Moving from Egosystem to Ecosystem Awareness

Otto Scharmer , Massachusetts Institute of Technology , Presencing Institute, www.presencing.com

Lähde:
Aktion Mensch:
Das Wir gewinnt
<http://www.aktion-mensch.de/>
(Fundraising organisation)

Kampanja
Ihminen:
"Me" voittaa

Maatalous ja	pois rajaaminen	liittäminen	mukaan ottaminen
Maataloustuotanto	Tehoviljely Lukittu eläintuotantotehdas	Ruokaosuuskunta	Tilayhteisö
Kuluttaja	Anonyymi ruoka, esivalmistettu ruokateollisuudessa	Tori, Tilakauppa,	Tilayhteisö
Asuminen	Taajama-asutus	Loma maatilalla	Tilayhteisö

..."laisen ideologian perusyksikköä, jos näin voi sanoa, on aina minä eikä varmasti me."

Tarja Tujunen kok. puoluesihteerin 14.2.2007, APU 9, 3.3.2011, sivu 10.

INCLUFAR – Inclusive Farming EU-projekti

Elokuussa 2013 EU-komissio myönsi projektille „INCLUFAR - Inclusive farming - Transfer of concepts, experiences, skills and training tools for Social Farming and eco-social inclusion“ rahoitusta. Projektin vetäjä on yleishyödyllinen maataloustutkimusseura Weide-Hardebek ja sen sosiaaliterapeuttinen tilayhteisö, johon kuuluu 9 maatilaa.

Weide-Hardebek sijaitsee Hampurista pohjoiseen. Kolmella eri paikkakunnalla asuu ja työskentelee noin 80 ihmistä, joista 64 kuuluu erityisryhmiin. Integroitavia työaloja ovat maatalous, puutarha, leipomo, puusepänverstas, kotitalousyksikkö, tilakauppa, kahvila ja hallinto. Yhteisö on yli 30 vuotta kehittänyt yhteistyötä luomuviljelyn ja sosiaaliterapian välillä.

Perustajajäsen Hartwig Ehlers kehitti 15 vuotta sitten koulutusohjelman. Nykyisen koulutusohjelman (curriculum) „Fachkraft für Milieubildung und Teilhabe – FAMIT“ (Erityisryhmien osallistamisen ja maaseututyön asiantuntija) hyväksyi Schleswig-Holsteinin osavaltio vuonna 2006 sosiaaliterapian lisäpätevyytenä. Tämä koulutusohjelma on EU-projektin ydin.

Lokakuusta 2013 lähtien kymmenen partneria Saksasta, Itävallasta Suomesta, Norjasta, Hollannista, Bulgariasta, Turkista ja Virosta toteuttavat kahden vuoden projektissaan YK:n vammaisten ihmisoikeuksia koskevaa yleissopimusta luomuviljelyn ja sosiaaliterapian alalla.

Miksi INCLUFAR?

- Onko tehtäväsi kouluttaa ammattilaisia (yrittäjiä, toimitusjohtajia, opettajia, hoitajia, sosiaalityön ammattilaisia), joiden toiminta-alue on hoivamaatalous tai joilla on muu yhteys green care -koulutukseen?
- Haluatko pätevoittää yhteisösi työntekijöitä ottamaan mukaan erityisryhmiä ja etsitkö sopivaa koulutusohjelmaa?

Siinä tapauksessa INCLUFAR-projekti voisi kiinnostaa sinua!

<http://www.adam-europe.eu/adam/project/view.htm?prj=10805>

www.inclufar.eu

INCLUFAR-projektin ohjausryhmä

Vasemmalta: Hartwig Ehlers, Klaus Merckens, Ulrike Laubach, Gerhard Herz, Thomas van Elsen, Iven Harms (Kuvasta puuttuu: Winfried Schäfer)

Lähteet

- Schäfer, W. 2012. Tulevaisuuden maatalousyrittäjä: monipuolinen biodynaaminen maatalo. Demeter 3: 3-7.
- Schäfer, W. 2011. Sosiaalinen maatalous - maatilalla asuminen. Demeter 1: 6-8.
- Fischer, Andreas 2011. Zur Qualität der Beziehungsdienstleistung in Institutionen für Menschen mit Behinderungen. Dissertation Fachbereich 2 – Erziehungswissenschaft und Psychologie – der Universität Siegen. 299 Seiten. URN: <urn:nbn:de:hbz:467-5158>. URL: <http://dokumentix.ub.uni-siegen.de/opus/volltexte/2011/515/>
- Schäfer, W. 2009. Elämän hedelmien nauttiminen maatilalla. Demeter 2/2009, s. 3-9.
- Schäfer, W. 2007. Terapiaa maalle ja ihmisille. Demeter 3/2007, 11-15.
- van Elsen Thomas, Kalisch Marie, Schäfer W. (käännös) 2007. Sosiaalisen terveyden edistäminen „Care-Farm“ toiminnassa. Demeter 1/2007, 7-9.
- Schäfer, W. 2003. Tuleeko maatalouskoneinsinööriä maisemanhoitaja? Demeter nro 2/2003, 5-7.
- Antonovsky, A., 1997. Salutogenese. Dgvt Verlag, Tübingen, Germany.